

SAOPĆENJE

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XIII

SARAJEVO, 28. 06. 2024.

BROJ / NUMBER: 3.1.13

TRGOVINA NA MALO

Godišnji podaci za 2023. godinu

RETAIL TRADE
Annually data for 2023

Kalendarski prilagođeni promet što su ga ostvarili poslovni subjekti koji se bave trgovinom na malo bez obzira na glavnu (pretežnu) djelatnost u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu bilježi realni rast od 5,9% i nominalni rast od 9,5%.

Working – day adjusted turnover in 2023, realized by legal entities performing retail trade activities regardless of their main (prevailing) activity in real term is 5,9% higher than in 2022, and in nominal term is 9,5% higher than in 2022.

SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO, po mjesecima za 2023.godinu

SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED INDICES OF RETAIL SALE, by month for 2023

2023	Sezonski prilagođeni indeksi Seasonally adjusted indices		Kalendarski prilagođeni indeksi Working - day adjusted indices			
	Lančani indeksi Chain indices		2023 Ø 2015		2023 2022	
	Nominalni Value indices	Realni Volume indices	Nominalni Value indices	Realni Volume indices	Nominalni Value indices	Realni Volume indices
UKUPNO	109,6	105,7	173,2	148,1	109,5	105,9
I	101,6	102,2	143,9	125,5	114,2	103,6
II	97,8	97,8	136,0	116,6	107,0	97,6
III	102,7	102,0	157,3	133,2	108,6	101,3
IV	103,0	103,7	169,2	145,3	109,4	105,4
V	98,5	98,1	167,3	142,6	107,1	103,1
VI	101,2	101,1	174,2	148,3	108,0	106,5
VII	101,7	101,9	197,2	169,8	109,1	107,5
VIII	101,9	100,5	207,9	177,1	110,7	107,6
IX	99,5	98,8	178,8	149,9	111,4	107,9
X	100,1	101,1	183,3	155,7	109,4	108,8
XI	101,7	103,2	172,7	150,3	110,1	110,9
XII	99,5	97,8	190,6	163,3	109,5	108,0

IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO , po mjesecima za 2023.godinu
 GROSS, UNADJUSTED INDICES OF RETAIL SALE , by month for 2023

2023	Lančani indeksi Chain indices		<u>2023</u> Ø 2015		<u>2023</u> 2022	
	Nominalni Value indices	Realni Volume indices	Nominalni Value indices	Realni Volume indices	Nominalni Value indices	Realni Volume indices
UKUPNO	109,5	105,8	173,2	148,1	109,5	105,8
I	82,7	82,5	143,9	125,1	114,2	103,0
II	94,5	93,2	136,0	116,7	107,0	97,6
III	115,2	114,1	156,6	133,1	108,5	101,9
IV	108,6	109,1	170,1	145,3	109,5	104,7
V	98,4	98,2	167,3	142,7	107,1	103,5
VI	104,1	104,3	174,2	148,9	108,0	106,8
VII	113,2	114,1	197,2	169,8	109,1	107,6
VIII	105,5	104,1	207,9	176,7	110,7	107,3
IX	86,0	85,1	178,8	150,5	111,5	108,0
X	102,5	103,1	183,3	155,1	109,5	108,5
XI	94,2	96,9	172,7	150,4	110,1	111,3
XII	110,4	108,5	190,6	163,2	109,5	107,5

Napomena: Prethodni podaci

Note: Preliminary data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o ostvarenom prometu u trgovini na malo dobiveni su iz statističkog istraživanja Mjesečni indikatori trgovine na malo (obrazac M KPS TRG 01).

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl.Novine FBiH“ br.63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća o kratkoročnim poslovnim statistikama (EC No. 1165/98 (Annex C), 1158/05, 1503/06 and 1893/06. Opširnija metodološka objašnjenja objavljena su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/11/Metodolosko-uputstvo- -Indeks-prometa-trgovine-na-malo- -Kratkorocne-poslovne-statistike- -MD- -26.pdf>

Obuhvat

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti registrovani/ registrirani u trgovini na malo (područje G, oblast/odjeljak 47 KD BiH 2010). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti razvrstani u druge djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo (specijalna lista).

Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Statističko istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki i srednji poslovni subjekti (čiji je godišnji promet 2.miliona/milijuna KM i više), a ostali poslovni subjekti su izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Prezentacija indeksa

Rezultati se objavljaju u obliku nominalnih i realnih indeksa. Nominalni indeksi prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama, a realni indeksi prikazuju kretanje prometa u stalnim cijenama. Realni indeksi dobiveni su deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim indeksom potrošačkih cijena (CPI). Od januara 2018. godine, referentna baza za izračunavanje indeksa je 2015. godina.

Pojam „sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijeva da su izvorni indeksi prilagođeni za sezoni i kalendarske dane.

Pojam „kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijeva da su izvorni indeksi prilagođeni za kalendarske dane.

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima, indeksi se i dalje iskazuju i u obliku izvornih, neprilagođenih indeksa (tab 3.).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje vrši se u aplikaciji J Demetra + (verzija 2.2.0) metodom TRAMO SEATS na seriji mjesecnih podataka od januara 2011.godine.

Dodavanjem novih mjesecnih podataka u seriji može doći do promjene sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa za prethodna razdoblja, tako da se podaci iz ovog Saopštenja mogu razlikovati od prvih rezultata koji su objavljeni ranije.

Definicije

Promet obuhvata vrijednost svih prodanih roba i usluga na tržištu u referentnom periodu bez obzira na to jesu li naplaćene i nezavisno od toga od koje djelatnosti je ostvaren. Iz prometa se isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV), prodaja osnovnih sredstava, te drugi vanredni i finansijski prihodi.

Indeksi prometa iskazuju se na dva načina:

- Za ukupan promet koji ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo glavna djelatnost (prema KD BiH 2010 registrovani u oblast 47).
- Za promet od trgovine na malo koji iskazuju svi poslovni subjekti koji obavljaju djelatnost trgovine na malo, bez obzira na glavnu djelatnost.

DOMESTIC TRADE**Retail trade****Source and method of data collection**

Data on retail trade turnover are obtained by the Monthly Retail Trade Report (M KPS TRG 01 questionnaire).

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of BiH ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning Short Term Statistics (EC No. 1165/98 (Annex C), 1158/05., 1503/06. and 1893/0). More details of this survey are published in the Methodology on the web site of Federal Institute for Statistics of BiH <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/11/Metodolosko-uputstvo- -Indeks-prometa-trgovine-na-malo- -Kratkorocne-poslovne-statistike- -MD- -26.pdf>

Coverage

Observation units are business enterprises (legal entities) by their main (prevailing) activity registered in the retailing trade (section G, division 47 of the KD BiH 2010) as well as selected business enterprises by their main activity registered in other activities, but perform retail trade activities (special list).

The entrepreneurs are excluded.

The survey is carried out on the sample base made on the basis of Statistical Business Register of Federal Institute for statistics.

The sample covers all large and medium-sized business entities (with yearly turnover 2.millions or higher), while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

Presentation of indices

Results are shown in the form of nominal (value indices) and real (volume indices) indices. Value indices show turnover movements in current price, and volume indices show turnover movements in constant prices. Volume indices are calculated by deflating turnover by modified consumer price indices (CPI). From January 2018, the reference period for the Consumer Price Index is 2015 = 100.

The term "seasonally and working-day adjusted indices" is used to indicate that gross indices are adjusted for both seasonal and working-day effects.

The term working-day adjusted indices is used to indicate that gross indices are adjusted only for working-day effects.

In order to sustain the consistency and continuity with previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices (tab 3.).

The seasonal adjustment (SA) and working day adjustment (WDA) are conducted using J Demetra + application (version 2.2.0) by using TRAMO SEATS method on data series starting from January 2011. Extension of index series, by adding of new monthly observations for each month could cause subsequent correction for previous periods. Data from this release may differ from previously published first results.

Definitions

Turnover is the value of all goods sold and services provided on the market during the reference period, irrespective of activity and whether paid or not. Turnover excludes Value added taxes (VAT), sale of basic assets, financial and out-of-ordinary incomes.

Indices on the retail trade turnover are presented in two ways:

- For the total turnover generated by all business entities with the retail trade as main activity (according to KD BiH 2010 classified in division 47).
- For the retail trade turnover expressed by all business entities engaged in his activity, irrespective of their registered main activity

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremila: Adnan Lušija
Prepared by: Adnan Lušija

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljaju se na internetu
First Release data are published on the Internet